

Regeringens proposition

2002/03:19

Konventionen mot kvinnodiskriminering och frågan om ett individuellt klagomålsförfarande

Prop.
2002/03:19

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 7 november 2002

Göran Persson

Margareta Winberg
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det av Förenta nationernas (FN) generalförsamling den 6 oktober 1999 antagna tilläggsprotokollet till FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. Genom protokollet ges en möjlighet för enskilda individer eller grupper av individer att göra en framställan om kränkning av de rättigheter som nämns i konventionen till den särskilda kommitté som har till uppgift att övervaka efterlevnaden av konventionen. Enligt protokollet kan också denna kommitté ges möjlighet att på eget initiativ undersöka påstådda kränkningar av de rättigheter som anges i konventionen. Ett godkännande av tilläggsprotokollet föranleder inga ändringar av svensk rätt.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Konventionen mot kvinnodiskriminering	5
4	Ett nytt klagomålsförfarande	5
4.1	Kontrollsystemet enligt konventionen mot kvinnodiskriminering	5
4.2	Tilläggsprotokollet antas	6
4.3	Tilläggsprotokollets innehåll	7
5	Godkännande av tilläggsprotokollet	9
Bilaga 1	Förteckning över remissinstanser	11
Bilaga 2	Översättning	12
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 7 november 2002 ..	23

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2002/03:19

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner 1999 års fakultativa protokoll till Förenta nationernas (FN) konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.

2 Ärendet och dess beredning

Prop. 2002/03:19

Den 6 oktober 1999 antog FN:s generalförsamling ett fakultativt protokoll (tilläggsprotokoll) angående ett klagomålsförfarande till konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. Sverige undertecknade protokollet den 10 december 1999.

I en departementspromemoria som har utarbetats inom Näringsdepartementet, Tilläggsprotokollet till kvinnodiskrimineringskonventionen (Ds 2002:28), föreslås att Sverige skall ratificera tilläggsprotokollet.

Promemorian har remitterats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. En remissammanställning finns tillgänglig i Näringsdepartementet (dnr N2002/6652/JÄM).

Texten på engelska och en svensk översättning av tilläggsprotokollet finns i *bilaga 2*.

FN har sedan dess grundande arbetat med att förbättra kvinnors ställning och bekämpa diskriminering av kvinnor. Detta arbete resulterade i december 1979 i att FN:s generalförsamling antog konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (konventionen mot kvinnodiskriminering). Efter att riksdagen godkänt konventionen ratificerades den av Sverige året därpå (prop. 1979/80:147, bet. 1979/80:AU30, rskr. 1979/80:327). Den trädde i kraft den 3 september 1981.

De rättigheter som anges i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och i andra grundläggande FN-konventioner omfattar alla människor. Detta gäller oavsett ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt. Konventionen mot kvinnodiskriminering skapades som ett komplement till de redan existerande konventionerna. Den syftar till att säkerställa att kvinnors rättigheter respekteras genom att förtydliga och förstärka förbudet mot diskriminering av kvinnor. Det genomgående temat i konventionen är diskrimineringsförbudet – kvinnor skall ha samma rättigheter och möjligheter som män.

De stater som har anslutit sig till konventionen mot kvinnodiskriminering åläggs genom konventionen att vidta ett antal åtgärder på flera olika samhällsområden för att avskaffa diskriminering av kvinnor i alla dess former. Ett grundläggande krav enligt konventionen är att konventionsstaterna skall införa principen om jämställdhet mellan kvinnor och män i sina rättssystem. Detta innebär bl.a. att konventionsstaterna skall upphäva alla författningar som kan innebära diskriminering av kvinnor och införa lagstiftning som förbjuder sådan diskriminering. Konventionsstaterna skall vidare se till att det finns domstolar eller andra institutioner som kan säkerställa ett effektivt skydd mot diskriminering. Konventionsstaterna skall även vidta andra lämpliga åtgärder på bl.a. de politiska, sociala, ekonomiska och kulturella områdena för att säkerställa jämställdhet mellan könen.

Konventionsstaterna skall regelbundet rapportera till FN vilka åtgärder som gjorts på det nationella planet för att leva upp till konventionen.

I juni 2002 var 170 länder – närmare nio tiondelar av FN:s medlemsstater – parter till konventionen och ytterligare tre hade undertecknat den.

4 Ett nytt klagomålsförfarande

4.1 Kontrollsystemet enligt konventionen mot kvinnodiskriminering

Övervakningen av efterlevnaden av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (konventionen mot kvinnodiskriminering) bygger på att konventionsstaterna vart fjärde år lämnar rapporter om vilka åtgärder de vidtagit för att genomföra konventionens bestämmelser. Rapporterna skall innehålla en beskrivning av lagstiftning samt andra rättsliga, administrativa eller övriga åtgärder som konventionssta-

terna vidtagit och de framsteg som har gjorts när det gäller att genomföra konventionens bestämmelser.

Rapporterna från konventionsstaterna granskas av kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor (kommittén), som tillsatts för detta ändamål. Kommittén avger efter granskning allmänna kommentarer och rekommendationer till den rapporterande konventionsstaten. Kommittén etablerades 1982 och består av 23 sakkunniga ledamöter. Dessa väljs av konventionsstaterna vart fjärde år. Ledamöterna representerar inte sitt land, utan skall agera som oberoende experter.

Kommittén rapporterar årligen till FN:s generalförsamling om sin verksamhet. På grundval av de rapporter som kommittén har granskat och annan information som erhållits från konventionsstaterna kan kommittén också lägga fram förslag och allmänna rekommendationer till generalförsamlingen.

4.2 Tilläggsprotokollet antas

I flera internationella konventioner, såsom t.ex. FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter samt FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, finns klagomålsförfaranden som ger individer klagorätt. Världskonferensen för mänskliga rättigheter i Wien år 1993 gav FN:s kvinnokommission i uppdrag att undersöka möjligheterna att införa en sådan individuell klagorätt även när det gäller konventionen mot kvinnodiskriminering. Förslaget att utarbeta ett protokoll till konventionen som skulle ge möjlighet till individuell klagorätt fick stöd av FN:s kvinnokonferens i Peking år 1995.

Dessa initiativ ledde fram till att FN:s generalförsamling den 6 oktober 1999 antog ett fakultativt protokoll (tilläggsprotokoll) till konventionen mot kvinnodiskriminering. Genom tilläggsprotokollet införs en möjlighet för enskilda individer eller grupper av individer att göra en framställan om kränkning av de rättigheter som nämns i konventionen mot kvinnodiskriminering till kommittén. Vidare ges kommittén en möjlighet att på eget initiativ undersöka trovärdiga uppgifter om allvarliga eller systematiska kränkningar av en stat som är bunden av protokollet. Protokollet ålägger också de stater som har anslutit sig till det att skydda personer som lämnat in klagomål.

Det individuella klagomålsförfarandet skall ses som ett komplement till den regelbundna granskningen av rapporter, som även fortsättningsvis kommer att utgöra grundvalen för övervakningsproceduren. En individuell klagorätt medför att konventionen mot kvinnodiskriminering i detta avseende kan jämföras med flera andra internationella konventioner om mänskliga rättigheter.

Tilläggsprotokollet öppnades för undertecknande den 10 december 1999. Sverige och flertalet andra EU-länder undertecknade protokollet samma dag. Protokollet trädde i kraft den 22 december 2000, sedan det hade ratificerats av tio stater.

Den 4 september 2002 hade 75 stater undertecknat protokollet och 44 stater hade ratificerat det.

Bakgrund och syfte

I inledningen till tilläggsprotokollet anges bakgrunden till och syftet med protokollet. Här hänvisas till de grundläggande mänskliga rättigheterna inbegripet lika rättigheter för män och kvinnor. Vidare konstateras att olika internationella instrument förbjuder diskriminering på grund av kön. Slutligen erinras om konventionen mot kvinnodiskriminering och staternas beslutsamhet att vidta effektiva åtgärder för att motverka överträdelser av konventionens rättigheter.

Kommittén prövar framställningar

Enligt protokollet erkänner protokollsstaterna kommitténs behörighet att ta emot och pröva framställningar som gjorts med stöd av protokollet (artikel 1).

Talerätt

En individ eller grupp av individer, som står under en protokollstats jurisdiktion, kan göra en framställan till kommittén om de påstår sig ha utsatts för kränkning av någon av de rättigheter som nämns i konventionen. En sådan framställan får även göras på en enskild individs eller grupp av individers vägnar. En förutsättning är dock medgivande från den person eller de personer på vars vägnar framställan görs, om inte anmälaren kan rättfärdiga att han eller hon handlar utan sådant medgivande (artikel 2).

En framställan skall göras skriftligen och får inte vara anonym. Vidare krävs att anmälan avser en stat som har anslutit sig till protokollet (artikel 3).

Förutsättningar för prövning

För att en framställan skall kunna prövas krävs som huvudregel att alla tillgängliga nationella rättsmedel har uttömts. Undantag kan emellertid göras om tillämpningen av dessa rättsmedel dröjer oskäligt länge eller om de inte kan förväntas vara tillräckligt verkningsfulla. Kommittén skall vidare avvisa en framställan om saken redan har prövats av kommittén eller håller på att prövas i enlighet med något annat förfarande för internationell undersökning eller förlikning. En framställan skall också avvisas om

- den är oförenlig med konventionens bestämmelser,
- om den är uppenbart ogrundad eller inte tillräckligt styrkt,
- om den utgör ett missbruk av rätten att göra anmälningar
- eller om de omständigheter som framställan avser har inträffat innan protokollet trädde i kraft för den berörda protokollsstaten, såvida inte dessa omständigheter har fortsatt att råda efter den dagen (artikel 4).

Kommittén kan, innan ett avgörande i sak har fattats, hos den stat mot vilken en framställan riktar sig begära att staten skall pröva om den skall vidta sådana interimistiska åtgärder som kan vara nödvändiga för att undvika skada för den eller de personer som har drabbats av den påstådda kränkningen (artikel 5).

Förfarandet hos kommittén

Kommittén skall underrätta den stat mot vilken framställan riktas, under förutsättning att den eller de berörda individerna samtycker till att deras identitet röjs för den berörda staten, om inte kommittén själv finner att den saknar förutsättningar att pröva framställan. Staten skall inom sex månader ange förklaring till kommittén (artikel 6).

Prövningen i kommittén sker på grundval av det material som lämnats in av parterna. Prövningen sker inom stängda dörrar. Kommitténs prövning avslutas genom att den avger ett utlåtande och eventuellt också rekommendationer. Den berörda staten skall därefter och inom sex månader redovisa vilka åtgärder den har vidtagit med anledning av utlåtandet och eventuella rekommendationer. Kommittén har också möjlighet att begära ytterligare upplysningar av staten i samband med den regelbundna rapporteringen till kommittén (artikel 7).

Undersökning på eget initiativ

Om kommittén mottar trovärdiga upplysningar som tyder på allvarliga eller systematiska kränkningar kan den, utan skriftlig framställan, inleda ett prövningsförfarande. Kommittén skall anmoda staten att samarbeta i fråga om att pröva upplysningarna. Kommittén kan utse en eller flera av sina ledamöter att undersöka de misstänkta kränkningarna av de rättigheter som anges i konventionen. En sådan undersökning får omfatta besök inom den berörda statens territorium om staten medger det. När kommittén har granskat resultatet av undersökningen skall detta överlämnas till den berörda staten tillsammans med eventuella kommentarer och rekommendationer. Den berörda staten skall därefter inom sex månader kommentera undersökningsresultatet (artikel 8).

Kommittén har möjlighet att anmoda en konventionsstat att i dess regelbundna rapporter i enlighet med konventionen lämna närmare uppgifter om vilka åtgärder som den har vidtagit med anledning av en undersökning som gjorts med stöd av artikel 8 (artikel 9).

Protokollsstaterna kan, i samband med ratifikation eller anslutning, välja att inte erkänna kommitténs behörighet i fråga om undersöknings- och rapporteringsförfarandet enligt artiklarna 8 och 9 (artikel 10).

Skydd mot repressalier

En protokollsstat skall vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att den som har gjort en framställan till kommittén utsätts för repressalier (artikel 11).

Kommittén skall i sin vanliga årsrapport till FN:s generalförsamling även rapportera om sin verksamhet i enlighet med protokollet (artikel 12).

Information

Varje protokollsstat skall sprida information om protokollet samt om kommitténs utlåtanden och rekommendationer (artikel 13).

Arbetsordning

Kommittén skall upprätta en arbetsordning för hur den skall fullgöra sina uppgifter enligt protokollet (artikel 14).

Undertecknande och ratifikation m.m.

Artiklarna 15 och 16 innehåller bestämmelser om undertecknande, ratifikation och anslutning till protokollet samt bestämmelser om ikraftträdande.

Inget förbehåll får göras mot protokollet enligt artikel 17.

I artikel 18 beskrivs förfarandet vid ändring av protokollet.

Artiklarna 19–21 innehåller sådana slutbestämmelser som FN:s konventioner normalt innehåller, såsom bestämmelser om uppsägning av protokollet, underrättelser av olika slag samt uppgift om giltiga texter.

5 Godkännande av tilläggsprotokollet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner 1999 års fakultativa protokoll till FN:s konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som svarat på remissen har tillstyrkt eller inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den individuella klagorätten är ett av flera viktiga instrument inom kontrollsystemet för mänskliga rättigheter. En sådan klagorätt kan underlätta för individen att hävda sin rätt. Som alltid har varje konventionsstat ansvaret att se till att de mänskliga rättigheterna respekteras. I den händelse en regering saknar den politiska viljan eller förmågan att uppfylla sina internationella åtaganden, kan den individuella klagorätten erbjuda ett alternativ på internationell nivå. En sådan klagorätt kan också, vid sidan av rapporteringssystemet, bidra till att utveckla och tolka konventionernas innehåll.

Förbud mot diskriminering på grund av kön återfinns i samtliga centrala internationella konventioner som behandlar mänskliga rättigheter. Till flera av dessa konventioner återfinns även en möjlighet till klagorätt för individer. Att det finns flera olika internationella system dit den enskilda individen kan vända sig kan skapa problem genom att olika rätts-

praxis kan uppkomma vad gäller kränkning av samma rättighet. Den enskilda kan dock inte klaga hos fler än ett av organen. Den situationen kan emellertid uppstå att flera personer med identiska eller likartade klagomål vänder sig till olika instanser, vilka intar olika uppfattning i samma fråga. Regeringen anser dock att detta problem är relativt litet och inte bör hindra ett godkännande av det fakultativa protokollet (tilläggsprotokollet).

Enligt regeringens mening har tilläggsprotokollet en utformning som Sverige kan godta. Protokollet förutsätter inte några ändringar av svensk lag men är enligt regeringens bedömning av större vikt och skall därför enligt 10 kap. 2 § regeringsformen godkännas av riksdagen.

Enligt artikel 10 i tilläggsprotokollet ges en stat möjlighet att förklara att den inte erkänner den särskilda kommitténs behörighet att på eget initiativ vidta undersökning av misstänkta kränkningar av konventionens bestämmelser i enlighet med artiklarna 8 och 9. I promemorian har den bedömningen gjorts att det från svensk sida inte finns skäl att avge en sådan förklaring. Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot det. Regeringen delar denna uppfattning.

En svensk anslutning till tilläggsprotokollet innebär att klagomål kan anföras mot Sverige inför kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor. Det ankommer på regeringen att föra Sveriges talan i kommittén. Det är naturligtvis inte möjligt att förutse hur många klagomål det kan komma att bli. Men med hänsyn till erfarenhet av andra liknande klagomålsförfaranden inom FN-systemet kan det inte uteslutas att antalet klagomål kan bli relativt stort. Eventuella ökade kostnader till följd av detta bedöms dock i det stora hela vara begränsade och kan hanteras inom befintliga anslag.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2002/03:19
Bilaga 1

Promemorian *Tilläggsprotokollet till kvinnodiskrimineringskonventionen* har remitterats till Hovrätten för Övre Norrland, Arbetsdomstolen, Jämställdhetsombudsmannen, SIDA, Raoul Wallenberg Institutet – Lunds universitet, Svenska FN-förbundet, Svenska UNIFEM-kommittén, Frivilligorganisationernas fond för mänskliga rättigheter, Sveriges Kvinno-lobby, Sveriges Socialdemokratiska arbetareparti, Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Miljöpartiet de Gröna, Vänsterpartiet, S-kvinnor, Moderatkvinnorna, Folkpartiets kvinnoförbund, Centerkvinnorna, Kristdemokratiska Kvinnoförbundet, Vänsterpartiets kvinnopolitiska utskott, Miljöpartiet de Grönas kvinnoutskott, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation, Arbetsgivarverket, Föreningen svenskt näringsliv, Landstingsförbundet, Svenska kommunförbundet, Fredrika-Bremer-Förbundet, Riksförbundet Internationella Föreningar för Invandrarkvinnor, RIFFI, Riksorganisationen för kvinnojourer i Sverige, Internationella kvinnoförbundet, Forum – Kvinnor och Handikapp och Sveriges Kvinnojourers Riksförbund.

United Nations 1999

Förenta nationerna 1999

**Optional Protocol to the
Convention on the Elimination of
All Forms of Discrimination
against Women****Fakultativt protokoll till konven-
tionen om avskaffande av all
slags diskriminering av kvinnor***The States Parties to the present
Protocol,*De stater som är parter i detta pro-
tokoll,*Noting* that the Charter of the
United Nations reaffirms faith in
fundamental human rights, in the
dignity and worth of the human
person and in the equal rights of
men and women,som konstaterar att Förenta natio-
nernas stadga bekräftar tron på de
grundläggande mänskliga rättig-
heterna, på den enskilda män-
niskans värdighet och värde samt
på lika rättigheter för män och
kvinnor,*Also noting* that the Universal
Declaration of Human Rights
proclaims that all human beings are
born free and equal in dignity and
rights and that everyone is entitled
to all the rights and freedoms set
forth therein, without distinction of
any kind, including distinction
based on sex,som också konstaterar att den all-
männa förklaringen om de mänsk-
liga rättigheterna slår fast att alla
människor är födda fria och lika i
värde och rättigheter samt att var
och en är berättigad till alla de fri-
heter och rättigheter som anges däri
utan åtskillnad av något slag, inbe-
gripet åtskillnad på grund av kön,*Recalling* that the International
Covenants on Human Rights and
other international human rights
instruments prohibit discrimination
on the basis of sex,som konstaterar att de internatio-
nella fördragen om de mänskliga
rättigheterna och andra internatio-
nella instrument om de mänskliga
rättigheterna förbjuder diskrimine-
ring på grund av kön,*Also recalling* the Convention on
the Elimination of All Forms of
Discrimination against Women
("the Convention"), in which the
States Parties thereto condemn
discrimination against women in
all its forms and agree to pursue by
all appropriate means and without
delay a policy of eliminating
discrimination against women,som också erinrar om konventio-
nen om avskaffande av all slags
diskriminering av kvinnor (kon-
ventionen), i vilken de stater som
är parter i konventionen fördömer
diskriminering av kvinnor i alla
dess former och är överens om att
med alla lämpliga medel och oför-
dröjligen fortsätta en politik syf-
tande till att avskaffa diskrimine-
ring av kvinnor,

Reaffirming their determination to ensure the full and equal enjoyment by women of all human rights and fundamental freedoms and to take effective action to prevent violations of these rights and freedoms,

Have agreed as follows:

Article 1

A State Party to the present Protocol (“State Party”) recognizes the competence of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women (“the Committee”) to receive and consider communications submitted in accordance with article 2.

Article 2

Communications may be submitted by or on behalf of individuals or groups of individuals, under the jurisdiction of a State Party, claiming to be victims of a violation of any of the rights set forth in the Convention by that State Party. Where a communication is submitted on behalf of individuals or groups of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

Article 3

Communications shall be in writing and shall not be anonymous. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party to the Convention that is not a party to the present Protocol.

som bekräftar sin beslutsamhet att trygga kvinnornas fullständiga och rättvisa åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och att vidta effektiva åtgärder för att motverka överträdelser av dessa rättigheter och friheter, har enats om följande.

Artikel 1

En stat som är part i detta protokoll (nedan kallad protokollsstat) erkänner att kommittén för avskaffande av diskriminering av kvinnor (nedan kallad kommittén) har behörighet att ta emot och pröva framställningar som har gjorts i enlighet med artikel 2.

Artikel 2

En framställan får göras av enskilda individer eller grupper av individer eller på deras vägnar, som står under en protokollsstats jurisdiktion, vilka påstår sig ha utsatts för en kränkning från denna stats sida av någon av de rättigheter som nämns i konventionen. En framställan får endast göras på vägnar av enskilda individer eller grupper av individer med dessa personers medgivande, såvida inte den som gör anmälan kan rättfärdiga att han eller hon handlar på deras vägnar utan deras medgivande.

Artikel 3

En framställan skall göras i skriftlig form och får inte vara anonym. Kommittén skall avvisa framställningar som avser en konventionsstat som inte är protokollsstat.

Article 4

1. The Committee shall not consider a communication unless it has ascertained that all available domestic remedies have been exhausted unless the application of such remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief.

2. The Committee shall declare a communication inadmissible where:

(a) The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;

(b) It is incompatible with the provisions of the Convention;

(c) It is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated;

(d) It is an abuse of the right to submit a communication;

(e) The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State Party concerned unless those facts continued after that date.

Article 5

1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State Party concerned for its urgent consideration a request that the State Party take such interim measures as may be necessary to

Artikel 4

1. Kommittén skall inte pröva en framställan om den inte har fastställt att alla tillgängliga nationella rättsmedel har uttömts, såvida inte tillämpningen av dessa rättsmedel dröjer oskäligt eller inte kan förväntas vara tillräckligt verkningsfulla.

2. Kommittén skall avvisa en framställan om

a) saken redan har prövats av kommittén eller har prövats eller håller på att prövas enligt ett annat förfarande för internationell undersökning eller förlikning,

b) framställan är oförenlig med konventionens bestämmelser,

c) framställan är uppenbart ogrundad eller inte tillräckligt styrkt,

d) framställan utgör ett missbruk av rätten att göra anmälningar,

e) de omständigheter som framställan avser har inträffat innan detta protokoll trädde i kraft för den berörda protokollsstaten, såvida inte omständigheterna har fortsatt att råda efter den dagen.

Artikel 5

1. När en framställan har mottagits och innan ett avgörande i sak har träffats, får kommittén begära hos den berörda protokollsstaten att den skyndsamt prövar om den skall vidta sådana interimistiska åtgärder som kan vara nödvändiga för att undvika att det uppstår skada som inte kan avhjälpas för den eller de

avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violation.

2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of the present article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

Article 6

1. Unless the Committee considers a communication inadmissible without reference to the State Party concerned, and provided that the individual or individuals consent to the disclosure of their identity to that State Party, the Committee shall bring any communication submitted to it under the present Protocol confidentially to the attention of the State Party concerned.

2. Within six months, the receiving State Party shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been provided by that State Party.

Article 7

1. The Committee shall consider communications received under the present Protocol in the light of all information made available to it by or on behalf of individuals or groups of individuals and by the State Party concerned, provided that this information is transmitted to the parties concerned.

individer som drabbats av den påstådda kränkningen.

2. Kommitténs utövande av sina befogenheter enligt punkt 1 i denna artikel skall inte innebära ett ställningstagande i frågan om förutsättningarna för prövning av en framställan eller i frågan om dess berättigande.

Artikel 6

1. Kommittén skall konfidentiellt underrätta den berörda protokollsstaten om en framställan som har framförts till den enligt detta protokoll, under förutsättning att den eller de berörda individerna samtycker till att deras identitet röjs för den berörda protokollsstaten, såvida inte kommittén själv och utan hänvändelse till den berörda protokollsstaten finner att framställan skall avvisas.

2. Inom sex månader skall den berörda protokollsstaten skriftligen lämna kommittén förklaringar eller uttalanden som klargör saken samt uppgift om de eventuella åtgärder som den har vidtagit.

Artikel 7

1. Kommittén skall pröva en framställan som mottagits med stöd av detta protokoll i ljuset av alla upplysningar som har tillställts den av enskilda individer, eller av grupper av individer, eller på deras vägnar, samt av den berörda protokollsstaten, under förutsättning att dessa upplysningar meddelas de berörda parterna.

Prop. 2002/03:19
Bilaga 2

2. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present Protocol.

2. Kommitténs möten skall hållas inom stängda dörrar när den prövar en framställan med stöd av detta protokoll.

3. After examining a communication, the Committee shall transmit its views on the communication, together with its recommendations, if any, to the parties concerned.

3. När kommittén har prövat en framställan, skall den avge ett utlåtande om den och lämna sina eventuella rekommendationer till de berörda parterna.

4. The State Party shall give due consideration to the views of the Committee, together with its recommendations, if any, and shall submit to the Committee, within six months, a written response, including information on any action taken in the light of the views and recommendations of the Committee.

4. Protokollsstaten skall på vederbörligt sätt ta hänsyn till kommitténs utlåtande och dess eventuella rekommendationer och skall inom sex månader lämna kommittén ett skriftligt svar med uppgift om vilka åtgärder som har vidtagits i ljuset därav.

5. The Committee may invite the State Party to submit further information about any measures the State Party has taken in response to its views or recommendations, if any, including as deemed appropriate by the Committee, in the State Party's subsequent reports under article 18 of the Convention.

5. Kommittén får anmoda protokollsstaten att inkomma med ytterligare upplysningar om de eventuella åtgärder som den har vidtagit till följd av kommitténs utlåtande och dess eventuella rekommendationer, däribland, om kommittén anser det vara lämpligt, i de senare rapporter som protokollsstaten skall avge till kommittén enligt artikel 18 i konventionen.

Article 8

1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State Party of rights set forth in the Convention, the Committee shall invite that State Party to cooperate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.

Artikel 8

1. Om kommittén mottar trovärdiga upplysningar som tyder på allvarliga eller systematiska kränkningar från en protokollsstats sida av de rättigheter som anges i konventionen, skall den anmoda den staten att samarbeta i fråga om att pröva dessa upplysningar och att i detta syfte framföra sina kommentarer om dem.

2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State Party

2. Med beaktande av eventuella kommentarer från den berörda protokollsstaten och andra trovär-

concerned as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State Party, the inquiry may include a visit to its territory.

diga upplysningar som den har tillgång till, får kommittén utse en eller flera av sina ledamöter att genomföra en undersökning och att skyndsamt rapportera till kommittén. När så är befogat, får undersökningen omfatta besök inom protokollsstatens territorium med dennas medgivande.

3. After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments and recommendations.

3. Efter att ha granskat resultatet av undersökningen, skall kommittén överlämna det till den berörda protokollsstaten tillsammans med eventuella kommentarer och rekommendationer.

4. The State Party concerned shall, within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit its observations to the Committee.

4. Den berörda protokollsstaten skall inom sex månader efter det att den av kommittén har mottagit resultatet av undersökningen samt kommentarerna och rekommendationerna, framföra sina kommentarer till kommittén.

5. Such an inquiry shall be conducted confidentially and the cooperation of the State Party shall be sought at all stages of the proceedings.

5. Undersökningen skall genomföras konfidentiellt och protokollsstatens medverkan skall eftersträvas i alla dess skeden.

Article 9

1. The Committee may invite the State Party concerned to include in its report under article 18 of the Convention details of any measures taken in response to an inquiry conducted under article 8 of the present Protocol.

Artikel 9

1. Kommittén skall ha rätt att anmoda den berörda protokollsstaten att i sin rapport enligt artikel 18 i konventionen lämna närmare uppgifter om vilka åtgärder som har vidtagits i anledning av en undersökning som gjorts med stöd av artikel 8 i detta protokoll.

2. The Committee may, if necessary, after the end of the period of six months referred to in article 8.4, invite the State Party concerned to inform it of the measures taken in response to such an inquiry.

2. Om det är nödvändigt, får kommittén efter utgången av den sexmånadersperiod som avses i artikel 8.4 anmoda den berörda protokollsstaten att underrätta kommittén om vilka åtgärder som har vidtagits till följd av en sådan undersökning.

Article 10

1. Each State Party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in articles 8 and 9.

2. Any State Party having made a declaration in accordance with paragraph 1 of the present article may, at any time, withdraw this declaration by notification to the Secretary-General.

Article 11

A State Party shall take all appropriate steps to ensure that individuals under its jurisdiction are not subjected to ill treatment or intimidation as a consequence of communicating with the Committee pursuant to the present Protocol.

Article 12

The Committee shall include in its annual report under article 21 of the Convention a summary of its activities under the present Protocol.

Article 13

Each State Party undertakes to make widely known and to give publicity to the Convention and the present Protocol and to facilitate access to information about the views and recommendations of the Committee, in particular, on matters involving that State Party.

Artikel 10

1. En protokollsstat får vid undertecknandet eller ratifikationen av detta protokoll eller vid anslutningen till det förklara att den inte erkänner kommitténs behörighet enligt artiklarna 8 och 9.

2. En protokollsstat som har gjort en förklaring i enlighet med punkt 1 i denna artikel får när som helst återta denna genom ett meddelande till generalsekreteraren.

Artikel 11

En protokollsstat skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att individer som lyder under dess jurisdiktion inte behandlas illa eller utsätts för hot för att ha gjort en framställan till kommittén med stöd av detta protokoll.

Artikel 12

Kommittén skall i sin årsrapport enligt artikel 21 i konventionen införa en sammanfattning av den verksamhet som den har utfört med stöd av detta protokoll.

Artikel 13

Varje protokollsstat åtar sig att sprida kunskap om konventionen och detta protokoll och att underlätta tillgång till information om kommitténs utlåtanden och rekommendationer, särskilt i frågor som berör staten själv.

Article 14

The Committee shall develop its own rules of procedure to be followed when exercising the functions conferred on it by the present Protocol.

Artikel 14

Kommittén skall upprätta sin egen arbetsordning, vilken skall följas när den fullgör de uppgifter den tillerkänns genom detta protokoll.

Article 15

1. The present Protocol shall be open for signature by any State that has signed, ratified or acceded to the Convention.

2. The present Protocol shall be subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention.

4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Artikel 15

1. Detta protokoll skall stå öppet för undertecknande av alla stater som har undertecknat, ratificerat eller anslutit sig till konventionen.

2. Detta protokoll förutsätter ratifikation av de stater som har ratificerat eller anslutit sig till konventionen. Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

3. Detta protokoll skall stå öppet för anslutning av stater som har ratificerat eller anslutit sig till konventionen.

4. Anslutning skall ske genom deposition av anslutningsinstrument hos Förenta nationernas generalsekreterare.

Article 16

1. The present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the tenth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after its entry into force, the present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Artikel 16

1. Detta protokoll träder i kraft tre månader efter den dag då det tionde ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerades hos Förenta nationernas generalsekreterare.

2. För varje stat som ratificerar detta protokoll eller ansluter sig till det efter dess ikraftträdande, träder det i kraft tre månader efter den dag då statens ratifikations- eller anslutningsinstrument deponerades.

Article 17

No reservations to the present Protocol shall be permitted.

Artikel 17

Inget förbehåll får göras mot detta protokoll.

Article 18

1. Any State Party may propose an amendment to the present Protocol and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate any proposed amendments to the States Parties with a request that they notify her or him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting on the proposal. In the event that at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

2. Amendments shall come into force when they have been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of the States Parties to the present Protocol in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments come into force, they shall be binding on those States Parties that have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendments that they have accepted.

Artikel 18

1. Varje stat får till Förenta nationernas generalsekreterare framföra förslag till ändring av detta protokoll. Generalsekreteraren skall delge protokollsstaterna ändringsförslagen med begäran att de skall meddela om de anser att en konferens bör hållas med protokollsstaterna för att pröva förslaget och rösta om det. Om minst en tredjedel av protokollsstaterna anser att en sådan konferens bör hållas, skall konferensen sammankallas av generalsekreteraren på Förenta nationernas vägnar. En ändring som antas av en majoritet av vid konferensen närvarande och röstande protokollsstater skall underställas Förenta nationernas generalförsamling för godkännande.

2. Ändringar träder i kraft när de har godkänts av Förenta nationernas generalförsamling och antagits med två tredjedels majoritet av protokollsstaterna i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser.

3. När en ändring träder i kraft, skall den vara bindande för de protokollsstater som har antagit den, medan andra protokollsstater fortfarande skall vara bundna av bestämmelserna i detta protokoll och av tidigare ändringar som de har antagit.

Article 19

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation shall take effect six months after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Denunciation shall be without prejudice to the continued application of the provisions of the present Protocol to any communication submitted under article 2 or any inquiry initiated under article 8 before the effective date of denunciation.

Article 20

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States of:

(a) Signatures, ratifications and accessions under the present Protocol;

(b) The date of entry into force of the present Protocol and of any amendment under article 18;

(c) Any denunciation under article 19.

Article 21

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present

Artikel 19

1. En protokollsstat får när som helst säga upp detta protokoll genom ett skriftligt meddelande till Förenta nationernas generalsekreterare. Uppsägningen träder i kraft sex månader efter den dag då generalsekreteraren mottog meddelandet.

2. Bestämmelserna i detta protokoll skall fortsätta att tillämpas med avseende på framställningar som har framförts i enlighet med artikel 2 och på undersökningar som har inletts i enlighet med artikel 8 före den dag då uppsägningen trädde i kraft.

Artikel 20

Förenta nationernas generalsekreterare skall underrätta alla stater om

a) alla undertecknanden, ratifikationer och anslutningar med avseende på detta protokoll,

b) dag för detta protokolls ikraftträdande och för ikraftträdande av ändringar enligt artikel 18,

c) uppsägningar enligt artikel 19.

Artikel 21

1. Detta protokoll, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras i Förenta nationernas arkiv.

2. Förenta nationernas generalsekreterare skall överlämna styrkta avskrifter av detta protokoll till alla

Protocol to all States referred to in article 25 of the Convention. de stater som avses i artikel 25 i konventionen. Prop. 2002/03:19 Bilaga 2

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 november 2002

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Winberg, Ulvskog, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson, Sommestad, H. Karlsson, Lund, Nykvist, Andnor, Nuder, Johansson, Hallengren, Björklund

Föredragande: statsrådet Winberg

Regeringen beslutar proposition 2002/03:19 Konventionen mot kvinnodiskriminering och frågan om ett individuellt klagomålsförfarande